

Alle vogels vliegen...

Geplaatst op 27 februari 2020

Een (rustige) achtergrond is net zo belangrijk voor een goede vogelfoto als de vogel zelf - deze en veel meer nuttige tips in les 2 van de vogelfotocursus die Hans Peeters samenstelde voor beginnende vogelfotografen.

Vogelfotograaf en beeldredacteur van Vogels – Hans Peeters – helpt je in vier lessen op weg om zelf de mooiste vogelfoto's te maken. Waar dien je op te letten, wat moet je wel en vooral niet doen.

Les 2.

Foto's: Hans Peeters

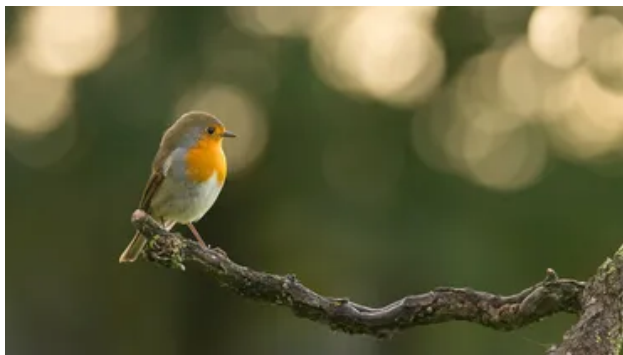

- Groep fotografen: Overal op de wereld beleven amateurfotografen veel plezier aan het fotograferen van vogels, ook in Singapore: Nikon D500; Nikorlens 55mm; 1/250s bij f/5.6; ISO 1250

Fotografeer voor je plezier

Het klinkt logisch. Toch zijn er beginnende en gevorderde fotografen, die denken geld te kunnen verdienen met hun vogelfoto's. Veel geld. Nou, dat valt in de praktijk knap tegen. Slechts een handjevol weet door het organiseren van fotoreizen en houden van workshops, naast hun natuurfotografie, het hoofd boven water te houden.

Vogels fotograferen doe je voor je plezier. Om buiten te zijn, de natuur in te gaan, te genieten van die boeiende vogelwaarnemingen. Kom je een dag thuis zonder foto, dan ben je er in ieder geval lekker op uit geweest.

Een rustige achtergrond kijkt prettiger

De achtergrond van je foto is minstens zo belangrijk als je hoofdonderwerp. Is je achtergrond rommelig dan trekt dit de aandacht weg van de vogel op je foto. Bij een rustige achtergrond eist je fotomodel alle aandacht op. De twee foto's van de roodborst laten dit duidelijk zien. Fotografeer je op een vaste fotoplek (bijvoorbeeld je tuin) of vanuit een schuilhut, dan kun je je achtergrond aanpassen door takken weg te halen. Je kunt ook een camouflagenet of groen of blauw geschilderde

Roodborst: de zonnestralen en een niet al te grote lensopening zorgen voor de fraaie achtergrond: Sigma Sport 150-600mm op 370mm; 1/250s bij f6.3; ISO 1000

Spreeuw: Sigma Sport 600mm; 1/800s bij f6; ISO 1000

Roodborst: een rommelige achtergrond maakt de foto onrustig: Sigma Sport 600mm; 1/500s bij f6.3; ISO 2500

Staartmees: Sigma Sport 600mm; 1/320s bij f6.3; ISO1000

muur gebruiken als een natuurlijk ogende achtergrond. Gebruik dan wel een grote lensopening, zodat de achtergrond vervaagt.

Instellingen van je camera

Je kunt het je als fotograaf gemakkelijk maken door je camera op automaat te zetten. Meestal aangegeven met een A op je instelknop. De camera kiest dan zelf de sluitertijd en diafragma en vaak ook de ISO. Wat betekent dit allemaal? De sluitertijd is de snelheid waarmee de foto gemaakt wordt. Voor vliegende vogels heb je bijvoorbeeld een snelle sluitertijd nodig van 1/1000 seconde of sneller. Het diafragma is de lensopening, bij de meeste lenzen variërend van f2.8 tot f22. Hoe groter het getal, hoe kleiner de opening en hoe meer scherptediepte. Fotografeer je een vogel met een diafragma van f5.6, dan is je onderwerp scherp, maar de achtergrond vervaagd. Meestal is dat mooier.

ISO is de lichtgevoeligheid waarmee je fotografeert. Bij een lage ISO van 100 of 200 kun je prachtige landschappen fotograferen met mooie belichting en sfeervolle kleuren. Je bent dan gehouden aan een grote lensopening en langzame sluitertijd. Gebruik je een ISO van 1000 of meer dan kun je een snellere sluitertijd gebruiken.

Staat je camera ingesteld op A, dan weet de camera niet wat je allemaal wilt en neemt een gemiddelde van alles. Stel je de

camera in op M (manual) dan kun je alle instellingen zelf naar wens kiezen. Dit vergt oefening, maar levert wel betere foto's op.

De foto van de spreeuw is met een snellere sluitertijd genomen dan de staartmees. Bij de spreeuw zijn zelfs de waterdruppels scherp, terwijl bij de staartmees met langzamere sluitertijd de kop vervaagt als hij deze snel beweegt.

Deze fazant kwam ik tegen toen ik ijsvogels wilde fotograferen in de Alblasserwaard. Ook onverwachte ontmoetingen kunnen leuke plaatjes opleveren. Sigma Sport 150-600mm op 350mm; 1/400s bij f6; ISO 1250

Kies de juiste plek

Wil je weidevogels fotograferen, dan ga je naar de polder. Ben je op zoek naar spechten en mezen dan trek je naar bos of park. Voor meeuwen zoek je de kust of misschien de stad op. Het klinkt allemaal heel logisch. Het vergt wat voorbereiding als je gericht bepaalde vogelsoorten wilt fotograferen. Weet wat je waar kunt zien. Oriënteer je in je woonomgeving, waar welke vogelsoorten voorkomen. Op www.waarneming.nl kun je zien waar welke vogels zijn waargenomen.

Maar ook onverwachte ontmoetingen kunnen de moeite waard zijn.

Beide vogels fotografeerde ik vanuit dezelfde boshut. Bij de zwarte mees zie je nog net de witte vlek in de nek. De glanskop (ook een mees) wordt vaak verward met de matkop. Zijn spitse, korte roep verraadde hem.

Vogelkennis helpt

Als je vogels fotografeert, helpt het als je de soorten kent. Het is dan gemakkelijker om hun gedrag te voorspellen en vaak weet

Zwarte mees: Sigma Sport 600mm; 1/200s bij f6.3; ISO3200

Glanskop: Sigma Sport 150-600mm op 490mm; 1/500s bij f6.3; ISO 2500

je in welke biotoop je ze kunt verwachten. Kortom, het is gemakkelijker om te anticiperen op wat kan gebeuren. Zo kun je ook typisch of bijzonder gedrag in beeld brengen. Natuurlijk hoef je niet alle vogels te kennen. Je kunt ook genieten zonder dat je nog precies weet wat je ziet. Maar toch zal je merken, dat het op den duur meer plezier geeft als je de soorten herkent. Het voordeel is, dat je later aan hand van de foto op kunt zoeken om welke soort het gaat.

Visdief: Voordat ik deze visdief goed op de foto had, heb ik heel wat foto's gemaakt en later weg kunnen gooien. Sigma Sport 150-600mm op 320mm; 1/2000s bij f8; ISO 1000

Alle vogels vliegen

Het fotograferen van vliegende vogels is een aparte tak van sport. Het is gemakkelijker om de vogel in beeld te krijgen met een niet al te grote telelens. Meestal volstaat 300 of 400mm prima. Gebruik je een zoomlens dan kun je die tevoren op het gewenste brandpunt instellen. Om de vogel scherp in beeld te krijgen gebruik je een snelle sluitertijd. Minstens 1/1000s maar 1/2000s is beter. Om nog wat zekerder te zijn dat je de vogel scherp op de foto krijgt, stel je het diafragma op f8 in.

Vliegende vogels fotografeer je meestal tegen een blauwe of lichte lucht. Om niet een donker silhouet te krijgen, dien je flink over te belichten.

Vliegbeelden fotograferen vergt oefening!

Vale gierzwaluw

Vliegbeelden. Vogels in vlucht zijn lastig te fotograferen en vergt oefening. Gebruik een telelens van 300 of 400 mm. Gebruik een snelle sluitertijd van 1/1000 of 1/2000 sec.

Stel je diafragma in op f8.0 en zorg ervoor dat je minstens 2 stops overbelicht, om te voorkomen dat je zwarte silhouetten krijgt. Controleer op je scherm of je foto's goed belicht zijn. Als dat allemaal in orde is, kun je gaan 'schieten'.

Kluut: Uren zat ik naar deze kluut met jonge te kijken vanuit een fotohut aan een Friese plas. Geduld wordt beloond. Sigma Sport 600mm; 1/200s bij f11; ISO1250

Ga niet op jacht

Jaag niet achter vogels aan. Door je gedrag worden vogels veelal onrustig en vliegen uiteindelijk weg. Meestal levert het ook niet de beste foto's op, omdat de vogel enigszins verstoord is.

Neem de tijd. Ga rustig langs de kant van een plas of rietkraag zitten en wacht tot er wat gebeurt. Of kruip in een fotohut en neem rustig je tijd. Het is fantastisch om naar vogels te kijken, die ongestoord hun natuurlijk gedrag vertonen. Poetsen, slapen, foerageren enzovoorts.

Drieteenstrandlopers: Drieteenstrandlopers langs de kust rennen met de branding heen en weer. Ik zat rustig te wachten op het strand, tot ze steeds dichterbij kwamen. Sigma Sport 150-600mm op 500mm; 1/800s bij f6.3; ISO 800

De Wadden, die heerlijke Wadden

Er zijn veel geschikte plekken in ons land om vogels te fotograferen. Maar de Waddeneilanden staan met stip bovenaan als het gaat om vogelrijkdom en fotografiemogelijkheden. Alle eilanden zijn de moeite waard. Voor fotografen is Texel misschien net iets gunstiger. Langs de Wadkant heb je een heuse vogelboulevard, waar je in het voorjaar uitkijkt op broedgebieden van kluten en visdieven. Er staan vogelobservatiehutten en er zijn uitkijkpunten. [Meer informatie](#)

Opkomen toen ik dit groepje kemphanen betrapte op hun slaapplaats. Sigma Sport 150-600mm op 500mm; 1/100s bij f8; ISO 800

Het blauwe uurtje

In mijn vorige blog hadden we het over het gouden uurtje. De magische lichtomstandigheden voor de fotograaf. Er bestaat echter ook een blauw uurtje. 's Morgens gaat dit vooraf aan het gouden uurtje, net voordat de zon opkomt. 's Avonds komt het na het gouden uurtje, als de zon net onder is gegaan. De hemel kleurt blauw en geeft een speciale sfeer aan je foto's. Je fotografeert tijdens de schemering, dus de lichtomstandigheden zijn vaak niet optimaal. Houd rekening met hoge ISO en lange sluitertijd.

Kleine jager: De kleine jager op Spitsbergen is geen mensen gewend en bleef rustig op enkele meters voor ons op de grond zitten. Ik lag plat op mijn buik om ook het landschap op de achtergrond mee te kunnen fotograferen. Nikkorlens 55-300mm op 78mm; 1/1000s bij f11; ISO 400

Toon je foto's

Mooie foto's vragen om getoond te worden. Op social media, op de website van Vogelbescherming bij de [Foto van de maand](#) of elders. Je doet er heel veel mensen een plezier mee en voor jezelf is het leuk als je je foto terugziet.

Met de foto van de kleine jager op Spitsbergen won ik in 2015 de eerste prijs in de categorie 'Dieren in hun natuurlijke omgeving' tijdens de jaarwedstrijd van de Natuurfotografen Vereniging Utrecht.

Kraanvogels: Al voordat de zon opkwam stond ik op de dijk de overvliegende kraanvogels in Noord-Duitsland op te wachten. Sigma Sport 150-600mm op 400mm; 1/1600s bij f6; ISO 6400

Do's and dont's

- Fotografeer puur voor je plezier
- Voorkom een rommelige achtergrond
- Stel je camera op de M-stand in (manual)
- Zorg dat je op het juiste moment op de juiste plek bent
- Leer de vogels kennen
- Oefen op vliegende vogels
- Jaag niet achter vogels aan
- Boek een weekend of week op de Wadden
- Maak gebruik van het blauwe uurtje
- Plaats foto's op social media

Les 1: [Beter één vogel voor de lens dan...](#)

Eind maart verschijnt les 3. Daarin gaat het over vogelgedrag en trekken we de polder in.